

Eesti Pank
Bank of Estonia

Rahvahetus eurole üleminekul

Rait Roosve
Eesti Pank

19. veebruar 2010

Eurole üleminek toimub nn *suure pauguga*

- Euro kasutuselevõtt kontorahas toimub kohese järsu üleminekuna (“*big bang*”), st *üleminekuperioodi* ei ole
- Alates €-näevast toimih kahe nädalane sularaha paralleelkäibe periood

- Maksta saab nii kroonides kui ka eurodes, vahetusraha antakse eurodes
- Pärast paralleelkäibe perioodi on euro ainus seaduslik maksevahend Eestis

Tegu on rahavaahetusega, mitte rahareformiga!

- Krediidiasutused vahetavad 1 kuu enne ja 6 kuud pärast €-päeva kroone eurodeks
 - piiramatul hulgal
 - keskkursiga
 - ilma teenustasuta ning
 - piiratud kontorivõrguga 12 kuud
- Eesti Pank vahetab krooni pangatähti ja münte eurodeks tähtajatult ja piiranguteta

Eurole üleminekuga seotud kulutused katavad üldjuhul turuosalised ise

- Ümberarvestamine eurodesse toimub Euroopa Liidu Nõukogu kehtestatud kursiga
- Eurole üleminekuga seotud kulutused katavad üldjuhul turuosalised ise, riigi otsest rahalist toetust ettevõtjatele ja pankadele ei ole
- Eraisikutele rahavahetusega mingeid otseseid kulusid ei kaasne

Ümardamisreeglid: EEK → €

- Krooni hind jagatakse ELi Nõukogu kehtestatud kursiga ja ümardatakse 1 sendi täpsusega kolmanda koha järgi pärast koma:

– Näiteks: 264,50 krooni → €?

264,50 krooni : 15,6466 = 16,90463104

Ümardus: kui kolmas koht on 4 või väiksem, siis ümardatakse allapoole

Tulemus: 16,90 €

Rahavahetus toimub mitme kanali kaudu

- Euro sularaha lastakse ringlusse 3 põhilise kanali kaudu:
 - pangakontorid,
 - sularaha-automaadid
 - jaekaubandus
- Sularahaautomaatides asendatakse kroonid eurodega orienteeruvalt 24 tunni jooksul
- Krooni sularaha kõrvaldatakse käibelt pangakontorite ja jaekaubanduse kaudu

Pangateenuste kanalid Eestis

Pangakontorid

Kokku 186 sh Tallinnas 69

Swedbank 67 sh Tln-s 20

SEB Pank 54 sh Tln-s 17

Sampo Pank 20 sh Tln-s 20

Krediidipank 17 sh Tln-s 17

Nordea Pank 16 sh Tln-s 6

Parex Banka 4 sh Tln-s 2

Marfin Pank Eesti 4 sh Tln-s 1

Tallinna Äripank 3 sh Tln-s 2

DnB Nord Pank 1 sh Tln-s 1

ATM-d

Kokku 898 sh Tallinnas 353

Swedbank 514 sh Tln-s 190

SEB Pank 284 sh Tln-s 98

Sampo Pank/

Nordea Pank 100 sh Tln-s 65

Ringlusest tagasi tuleva sularaha prognoos

Mündid

	EEK/mln	%	tk/mln
5 senti	2,0	10%	4,1
10 senti	15,7	30%	47,2
20 senti	27,0	40%	53,9
50 senti	28,5	50%	28,5
1 EEK	78,7	60%	47,2
5 EEK	9,6	70%	1,3

Pangatähed

	EEK/mln	%	tk/mln
2 EEK	39,2	75%	14,7
5 EEK	48,8	80%	7,8
10 EEK	92,4	85%	7,9
25 EEK	230,8	90%	8,3
50 EEK	48,6	95%	0,9
100 EEK	1044,7	100%	10,4
500 EEK	8104,0	100%	16,2

Sularaha jaotamine

- Eurode (müntide) eeljaotus pankadele kuni 4 kuud enne €-päeva
- Pangad võivad eurosid (münte) oma suurematele klientidele kaas-eeljaotada kuni 4 kuud enne €-päeva
- Pangatähtede eeljaotus ja kaaseeljaotus algab 1 kuu enne €-päeva
- Esimest korda on võimalik kasutada nn lihtsustatud kaaseeljaotust, mis toimub 5 päeva enne €-päeva ja on mõeldud väike ettevõtetele (max. summa 10 000€, max. töötajate arv 10, max. aastakäive 2Mil €)
- Eelnevalt toimub müntide kogumise ja sularaha hoiustamise kampaania

Kaardimaksed, pangateenused ja arveldused

- Arvetel üleminekuperioodi ei ole
 - Krooni kontoraha konverteeritakse automaatselt, üheaegselt ning täies ulatuses
 - Kõik tehingud, mis on teostatud alates €-päevast, kajastatakse eurodes
 - ettesaadetud ja lepingulised maksed konverteerib iga pank enne teostamist ise
 - Kliendi jaoks ei muutu midagi peale arveldusühiku
- Kaardimaksed muutuvad europõhiseks alates €-päevast

Eesti Pank
Bank of Estonia

Täna!

www.eestipank.info

